

De teerling is geworpen, maar het tijdstip is nog niet aangebroken om Saul te vervangen. In de loop van de volgende jaren zal zijn opvolger, David, een machtig figuur in Israël worden en steeds meer invloed hebben. Saul is zich bewust van Davids groeiende populariteit als een soort volksheld en dit voert hem tot afgunst en jaloezie. De herhaalde woedeuitbarstingen die uit deze onzekerheid voortkomen openbaren weer een andere gebrekkige karaktertrek, naast zijn eerdere ongehoorzaamheid aan Gods geboden.

In schrill contrast hiermee wordt David afgeschilderd als een zachtmoedige, vergevingsgezinde dienaar van zijn koning. In plaats van onverdiende slechte behandelingen te vergelden, reageert David met erbarmen en gaat hij conflicten uit de weg (zelfs wanneer David zich lijkt aan te sluiten bij de aartsvijanden van Israël, de Filistijnen, is dit kennelijk slechts een praktische manier om een gewelddadig treffen met Saul uit de weg te gaan).

Door deze hele periode van confrontaties heen openbaart David zichzelf als een zeer gevoelig en expressief man van God. In moeilijke tijden weet David met behulp van poëtische liederen, ook wel psalmen genoemd, boven zijn innerlijke angsten en gevoelens van hulpeloosheid uit te stijgen. Bijna elke belangrijke gebeurtenis waar hij mee te maken krijgt, wordt in zijn petities aan God voor het nageslacht bewaard. David geeft in zijn psalmen vaak aan over welke specifieke gebeurtenissen hij het heeft. Daarom worden dergelijke psalmen in deze chronologische Bijbel op de juiste plaatsen in de historische vertelling ingevoegd. Andere psalmen worden ook ingevoegd wanneer zij een weerspiegeling zijn van de gebeurtenissen waar David mee te maken heeft, ook al is hun relatie tot die bepaalde historische context slechts speculatief.

Nauw verweven met het verhaal over Sauls achtervolging van David is de hechte vriendschap tussen David en Jonathan. Deze vriendschap is een ontroerende verademing in vergelijking met de vijandigheid van Saul, maar komt tot een tragisch einde.

Eén van de belangrijkste voorvallen die in deze periode worden vastgelegd is de ontmoeting tussen Saul en een heks. Tijdens deze ontmoeting vraagt Saul haar om de geest van Samuël voor hem te raadplegen. Natuurlijk heeft God heksen al eerder als bedriegers en leugenaars veroordeeld, en de heks verwacht zelf ook niet dat de echte geest van Samuël daadwerkelijk zal verschijnen. Wanneer God zich er vervolgens mee bemoeit en Samuël uit de dood oproept, is niemand verbaasder en banger dan de heks. Sauls gebruik van de heidense praktijk van de waarzeggerij levert, samen met zijn eerdere ongehoorzaamheid aan Gods geboden, misschien wel een belangrijke bijdrage aan zijn ondergang en zijn vroegtijdige overlijden.

1 Sam. 16:1-5 **Bethlehem** DAVID ALS OPVOLGER GENOEMD. Toen zeide de HEERE tot Samuël: "Hoe lang draagt gij leed om Saul, dien Ik toch verworpen heb, dat hij geen koning zij over Israël? Vul uw hoorn met olie, en ga heen; Ik zal u zenden tot Isaï, den Bethlehemiet; want Ik heb Mij een koning onder zijn zonen uitgezien."

Maar Samuël zeide: "Hoe zou ik heengaan? Saul zal het toch horen en mij doden."

Toen zeide de HEERE: "Neem een kalf van de runderen met u, en zeg: 'Ik ben gekomen, om den HEERE offerande te doen.' En gij zult Isaï ten offer nodigen, en Ik zal u te kennen geven, wat gij doen zult, en gij zult Mij zalven, dien Ik u zeggen zal."

Samuël nu deed, hetgeen de HEERE gesproken had, en hij kwam te Bethlehem. Toen kwamen de oudsten der stad bevende hem tegemoet, en zeiden: "Is uw komst met vrede?"

Hij dan zeide: "Met vrede; ik ben gekomen om den HEERE offerande te doen; heiligt u, en komt met mij ten offer"; en hij heiligde Isaï en zijn zonen, en hij nodigde hen ten offer.

1 Sam. 16:6-13 En het geschiedde, toen zij inkwamen, zo zag hij Elíab aan, en dacht: "Zekerlijk, is deze voor den HEERE, Zijn gezalfde."

Doch de HEERE zeide tot Samuël: "Zie zijn gestalte niet aan, noch de hoogte zijner statuur, want Ik heb hem verworpen; want het is niet gelijk de mens ziet; want de mens ziet aan, wat voor ogen is, maar de HEERE ziet het hart aan."

Toen riep Isaï Abinádab, en hij deed hem voorbij het aangezicht van Samuël gaan; doch hij zeide: "Dezen heeft de HEERE ook niet verkoren." Daarna liet Isaï Samma voorbijgaan; doch hij zeide: "Dezen heeft de HEERE ook niet verkoren."

Alzo liet Isaï zijn zeven zonen voorbij het aangezicht van Samuël gaan; doch Samuël zeide tot Isaï: "De HEERE heeft dezen niet verkoren." Voorts zeide Samuël tot Isaï: "Zijn dit al de jongelingen?"

En hij zeide: "De kleinste is nog overig, en zie, hij weidt de schapen."

Samuël nu zeide tot Isaï: "Zend heen en laat hem halen; want wij zullen niet rondom aanzitten, totdat hij hier zal gekomen zijn."

Toen zond hij heen, en bracht hem in; hij nu was roodachtig, mitsgaders schoon van ogen en schoon van aanzien; en de HEERE zeide: "Sta op, zalf hem, want deze is het."

Toen nam Samuël den oliehoorn, en hij zalfde hem in het midden zijner broederen. En de Geest des HEEREN werd vaardig over David van dien dag af en voortaan. Daarna stond Samuël op, en hij ging naar Rama.

**1 Sam.
16:14-23**

DAVID IS SAULS DIENAAR. En de Geest des HEEREN week van Saul; en een boze geest van den HEERE verschrikte hem.

Toen zeiden Sauls knechten tot hem: "Zie toch, een boze geest Gods verschrikt u. Onze heer zegge toch tot uw knechten, die voor uw aangezicht staan, dat zij een man zoeken, die op de harp spelen kan; en het zal geschieden, als de boze geest Gods op u is, dat hij met zijn hand spele, dat het beter met u worde."

Toen zeide Saul tot zijn knechten: "Ziet mij toch naar een man uit, die wel spelen kan, en brengt hem tot mij."

Toen antwoordde een van de jongelingen, en zeide: "Zie, ik heb gezien een zoon van Isaï, den Bethlehemiet, die spelen kan, en hij is een dapper held, en een krijgsman, en verstandig in zaken, en een schoon man, en de HEERE is met hem."

Saul nu zond boden tot Isaï, en zeide: "Zend uw zoon David tot mij, die bij de schapen is." Toen nam Isaï een ezel met brood, en een lederen zak met wijn, en een geitenbokje; en hij zond ze door de hand van zijn zoon David aan Saul.

Alzo kwam David tot Saul, en hij stond voor zijn aangezicht; en hij beminde hem zeer, en hij werd zijn wapendrager. Daarna zond Saul tot Isaï, om te zeggen: "Laat toch David voor mijn aangezicht staan, want hij heeft genade in mijn ogen gevonden."

En het geschiedde, als de geest Gods over Saul was, zo nam David de harp, en hij speelde met zijn hand; dat was voor Saul een verademing, en het werd beter met hem, en de boze geest week van hem.

**1 Sam. 17:1-3
Socho**

DAVID DOODT GOLIATH. En de Filistijnen verzamelden hun heir ten strijde, en verzamelden zich te Socho, dat in Juda is; en zij legerden zich tussen Socho en tussen Azéka, aan het einde van Dammim. Doch Saul en de mannen van Israël verzamelden zich, en legerden zich in het eikendal; en stelden de slagorde tegen de Filistijnen aan. De Filistijnen nu stonden aan een berg aan gene, en de Israëlieten stonden aan een berg aan deze zijde; en de vallei was tussen hen.

1 Sam. 17:4-11

Toen ging er een kampvechter uit, uit het leger der Filistijnen; zijn naam was Goliath, van Gath; zijn hoogte was zes ellen en een span. En hij had een koperen helm op zijn hoofd, en hij had een schubachtig pantsier aan; en het gewicht van het pantsier was vijf duizend sikkelen kopers; en een koperen scheenharnas boven zijn voeten, en een koperen schild tussen zijn schouders; en de schacht zijner spies was als een weversboom, en het lemmer zijner spies was van zeshonderd sikkelen ijzers; en de schilddrager ging voor zijn aangezicht.

Deze nu stond, en riep tot de slagorden van Israël, en zeide tot hen: "Waarom zoudt gijlieden uittrekken, om de slagorde te stellen? Ben ik niet een Filistijn, en gijlieden knechten van Saul? Kiest een man onder u, die tot mij afkome. Indien hij tegen mij strijden en mij verslaan kan, zo zullen wij ulieden tot knechten zijn; maar indien ik hem overwin en hem sla, zo zult gij ons tot knechten zijn, en ons dienen." Verder zeide de Filistijn: "Ik heb heden de slagorden van Israël gehoond, zeggende: 'Geef mij een man, dat wij te zamen strijden!'" Toen Saul en het ganse Israël deze woorden van den Filistijn hoorden, zo ontzetten zij zich, en vreesden zeer.

**1 Sam.
17:12-24**

David nu was de zoon van den Efrathischen man van Bethlehem-Juda, wiens naam was Isaï, en die acht zonen had, en in de dagen van Saul was hij een man, oud, afgaande onder de mannen. En de drie grootste zonen van Isaï gingen heen; zij volgden Saul na in den krijg. De namen nu zijner drie zonen, die in den krijg gingen, waren: Eliab, de eerstgeborene, en zijn tweede Abinádab, en de derde Samma. En David was de kleinste; en de drie grootsten waren Saul nagevolgd. Doch David ging henen, en kwam weder van Saul, om zijns vaders schapen te weiden te Bethlehem.

De Filistijn nu trad toe, des morgens vroeg en des avonds. Alzo stelde hij zich daar veertig dagen lang.

En Isaï zeide tot zijn zoon David: "Neem toch voor uw broeders een efa van dit geroost koren, en

deze tien broden, en breng ze terloops in het leger tot uw broederen. Maar breng deze tien melkkazen aan de overste over duizend; en gij zult uw broederen bezoeken, of het hun welga, en gij zult van hen pand medenemen." Saul nu, en zij, en alle mannen van Israël waren bij het eikendal met de Filistijnen strijdende.

Toen maakte zich David des morgens vroeg op, en hij liet de schapen bij den hoeder, en hij nam het op, en ging henen, gelijk als Isaï hem bevolen had; en hij kwam aan den wagenburg, als het heir in slagorde uittoog, en men ten strijde riep. En de Israëlieten en Filistijnen stelden slagorde tegen slagorde. David nu liet de vaten van zich, onder de hand van den bewaarder der vaten, en hij liep ter slagorde; en hij kwam en vroegde zijn broederen naar hun welstand. Toen hij met hen sprak, ziet, zo kwam de kampvechter op; zijn naam was Goliath, de Filistijn van Gath, uit het heir der Filistijnen, en hij sprak achtereenvolgens die woorden; en David hoorde ze. Doch alle mannen in Israël, als zij dien man zagen, zo vluchtten zij voor zijn aangezicht, en zij vreesden zeer.

**1 Sam.
17:25-31**

En de mannen Israëls zeiden: "Hebt gijlieden dien man wel gezien, die opgekomen is? Want hij is opgekomen, om Israël te honen; en het zal geschieden, dat de koning dien man, die hem slaat, met groten rijkdom verrijken zal, en hij zal hem zijn dochter geven, en hij zal zijns vaders huis vrijmaken in Israël."

Toen zeide David tot de mannen, die bij hem stonden, zeggende: "Wat zal men dien man doen, die dezen Filistijn slaat, en den smaad van Israël wendt? Want wie is deze onbesneden Filistijn, dat hij de slagorden van den levenden God zou honen?"

Wederom zeide hem het volk achtereenvolgens dat woord, zeggende: "Alzo zal men den man doen, die hem slaat."

Als Elíab, zijn grootste broeder, hem tot die mannen hoorde spreken, zo ontstak de toorn van Elíab tegen David, en hij zeide: "Waarom zijt gij nu afgekomen, en onder wien hebt gij de weinige schapen in de woestijn gelaten? Ik ken uw vermetelheid, en de boosheid uws harten wel; want gij zijt afgekomen, opdat gij den strijd zaagt."

Toen zeide David: "Wat heb ik nu gedaan? Is er geen oorzaak?" En hij wendde zich af van dien naar een anderen toe, en hij zeide achtereenvolgens dat woord; en het volk gaf hem weder antwoord, achtereenvolgens de eerste woorden. Toen die woorden gehoord werden, die David gesproken had, en in de tegenwoordigheid van Saul verkondigd werden, zo liet hij hem halen.

**1 Sam.
17:32-37**

En David zeide tot Saul: "Aan geen mens ontvalle het hart, om zijnentwil. Uw knecht zal heengaan en hij zal met dezen Filistijn strijden."

Maar Saul zeide tot David: "Gij zult niet kunnen heengaan tot dezen Filistijn, om met hem te strijden; want gij zijt een jongeling, en hij is een krijgsman van zijn jeugd af."

Toen zeide David tot Saul: "Uw knecht weidde de schapen zijns vaders, en er kwam een leeuw en een beer, en nam een schaap van de kudde weg. En ik ging uit hem na, en ik sloeg hem, en redde het uit zijn mond; toen hij tegen mij opstond, zo vatte ik hem bij zijn baard, en sloeg hem, en doodde hem. Uw knecht heeft zo den leeuw als den beer geslagen; alzo zal deze onbesneden Filistijn zijn, gelijk een van die, omdat hij de slagorden van den levenden God gehoond heeft." Verder zeide David: "De HEERE, Die mij van de hand des leeuws gered heeft, en uit de hand des beers, Die zal mij redden uit de hand van dezen Filistijn."

Toen zeide Saul tot David: "Ga heen, en de HEERE zij met u!"

**1 Sam.
17:38-40**

En Saul kleedde David met zijn klederen, en zette een koperen helm op zijn hoofd, en kleedde hem met een pantsier. En David gordde zijn zwaard aan over zijn klederen, en wilde gaan; want hij had het nooit verzocht. Toen zeide David tot Saul: "Ik kan in deze niet gaan, want ik heb het nooit verzocht"; en David legde ze van zich. En hij nam zijn staf in zijn hand, en hij koos zich vijf gladde stenen uit de beek, en legde ze in de herderstas, die hij had, te weten in den zak, en zijn slinger was in zijn hand; alzo naderde hij tot den Filistijn.

**1 Sam.
17:41-47**

De Filistijn ging ook heen, gaande en naderende tot David, en zijn schilddrager ging voor zijn aangezicht. Toen de Filistijn opzag, en David zag, zo verachtte hij hem; want hij was een jongeling, roodachtig, mitsgaders schoon van aanzien. De Filistijn nu zeide tot David: "Ben ik een hond, dat gij tot mij komt met stokken?" En de Filistijn vloekte David bij zijn goden. Daarna zeide de Filistijn tot David: "Kom tot mij, zo zal ik uw vlees aan de vogelen des hemels geven, en aan de dieren des velds."

David daarentegen zeide tot den Filistijn: "Gij komt tot mij met een zwaard, en met een spies, en met een schild; maar ik kom tot u in den Naam van den HEERE der heirscharen, den God der

slagorden van Israël, Dien gij gehoond hebt. Te dezen dage zal de HEERE u besluiten in mijn hand, en ik zal u slaan, en ik zal uw hoofd van u wegnemen, en ik zal de dode lichamen van der Filistijnen leger dezen dag aan de vogelen des hemels, en aan de beesten des velds geven; en de ganse aarde zal weten, dat Israël een God heeft. En deze ganse vergadering zal weten, dat de HEERE niet door het zwaard, noch door de spies verlost; want de krijg is des HEEREN, Die zal ulieden in onze hand geven.”

**1 Sam.
17:48-51a**

En het geschiedde, toen de Filistijn zich opmaakte, en heenging, en David tegemoet naderde, zo haastte David, en liep naar de slagorde toe, den Filistijn tegemoet. En David stak zijn hand in de tas, en hij nam een steen daaruit, en hij slingerde, en trof den Filistijn in zijn voorhoofd; zodat de steen zonk in zijn voorhoofd, en hij viel op zijn aangezicht ter aarde. Alzo overweldigde David den Filistijn met een slinger en met een steen; en hij versloeg den Filistijn, en doodde hem; doch David had geen zwaard in de hand. Daarom liep David, en stond op den Filistijn, en nam zijn zwaard, en hij trok het uit zijn schede, en hij doodde hem, en hij hieuw hem het hoofd daarmede af.

**1 Sam.
17:51b-58**

Toen de Filistijnen zagen, dat hun geweldigste dood was, zo vluchtten zij. Toen maakten zich de mannen van Israël en van Juda op, en juichten, en vervolgden de Filistijnen, tot daar men komt aan de vallei, en tot aan de poorten van Ekron; en de verwonden der Filistijnen vielen op den weg van Saäráïm, en tot aan Gath, en tot aan Ekron. Daarna keerden de kinderen Israëls om, van het hittig najagen der Filistijnen, en zij beroofden hun legers. Daarna nam David het hoofd van den Filistijn, en bracht het naar Jeruzalem; maar zijn wapenen legde hij in zijn tent. Toen Saul David zag uitgaan den Filistijn tegemoet, zeide hij tot Abner, den krijgsoverste: “Wiens zoon is deze jongeling, Abner?” En Abner zeide: “Zo waarachtig als uw ziel leeft, o koning! ik weet het niet.” De koning nu zeide: “Vraag gij het, wiens zoon deze jongeling is.” Als David wederkeerde van het slaan des Filistijns, zo nam hem Abner, en hij bracht hem voor het aangezicht van Saul, en het hoofd van den Filistijn was in zijn hand. En Saul zeide tot hem: “Wiens zoon zijt gij, jongeling?” En David zeide: “Ik ben een zoon van uw knecht Isaï, den Bethlehemiet.”

CHRONOLOGIE EN COMMENTAAR

The Daily Bible, Copyright © 1984 Harvest House Publishers, Eugene, Oregon 97402

www.harvesthousepublishers.com

Met toestemming gebruikt. Nadruk en reproductie is in geen enkele vorm toegestaan.

BIJBELTEKSTEN

STATENVERTALING, Jongbloed-editie (1637-1888).

Public domain.